

Uutta tietoa ammattiin opiskelevien hyvinvoinnista

erikoistutkija Nina Halme & asiantuntija Vesa Saaristo
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Sisältö

- Fyysiset ja psyykkiset voimavarat
- Elintavat
- Opiskelutaidot ja koulussa viihtyminen
- Avun ja tuen saaminen

Kouluterveyskysely

Osallistuminen 2017 kyselyyn

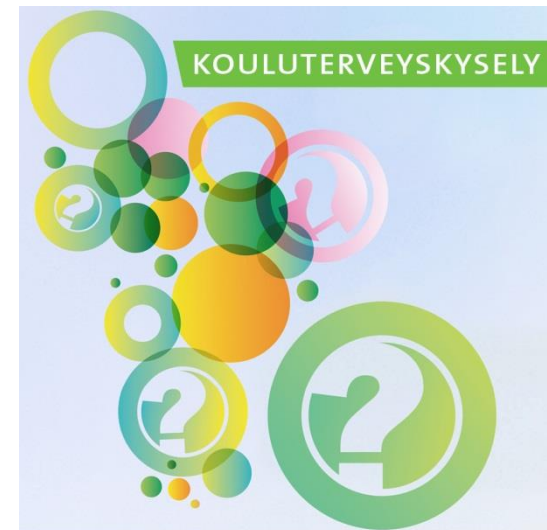
- Ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. v. opiskelijat arviolta 39 % (N = 31 188)

Lisätietoa Kouluterveyskyselystä

- www.thl.fi/kouluterveyskysely

Kouluterveyskyselyn tulokset

- www.thl.fi/kouluterveyskysely/tulokset

Ammattiin opiskelevat eivät ole yhtenäinen ryhmä

- Erot sukupuolten välillä koulutusasteen sisällä voivat korostua
- Opiskelijoiden taustalla vaikuttavat myös sosioekonomiset tekijät
- Kouluterveyskysely 2017:
 - Ammattiin opiskelevia miehiä naisia enemmän (57 vs. 43 %)
 - Äidin koulutustaso keskimäärin alhaisempi ammattiin opiskelevilla lukiolaisiin verrattuna
 - Vakavia toimintarajoitteita* 16 %:lla
 - Ulkomaista syntyperää 12 % opiskelijoista

*Opiskelijan oman arvion mukaan paljon vaikeuksia tai ei pysty lainkaan vähintään yhdellä toiminnallisella ulottuvuudella: näkeminen, kuuleminen, liikkuminen, muistaminen, uusien asioiden oppiminen, keskittyminen

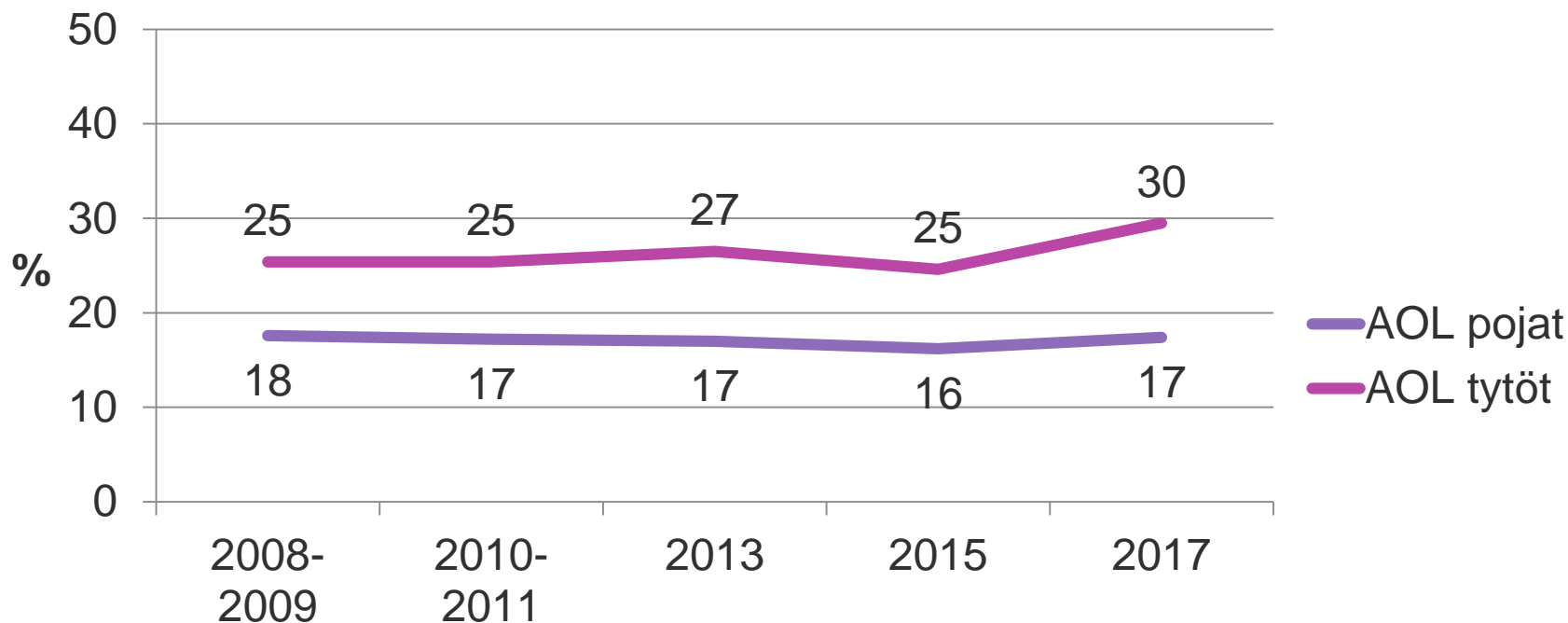
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa

- THL ja Opetushallitus keräävät tietoa hyvinvointia, terveyttä ja yhteisöllistä toimintakulttuuria edistävästä toiminnasta ammatillista peruskoulutusta tarjoavissa oppilaitoksissa kahden vuoden välein
- Tiedonkeruun kattavuus
 - 2012: 158 (92 %) ammatillista oppilaitosta
 - 2014: 133 (90 %) ammatillista oppilaitosta
 - 2016: 317 (90 %) toimipistettä
- Seuraava tiedonkeruu syksyllä 2018
- Tulokset tarkasteltavissa [TEAvisari](#)-verkkopalvelussa toimipisteen, oppilaitoksen ja koulutuksen järjestäjän mukaan sekä eri aluetasoilla

OPIKSELU EDELLYTTÄÄ RIITTÄVIÄ FYYSISIÄ JA PSYYKKISIÄ VOIMAVAROJA

Suurin osa opiskelijoista kokee terveytensä hyväksi – terveyserot edelleen suuria

Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi

THL: Kouluterveyskysely

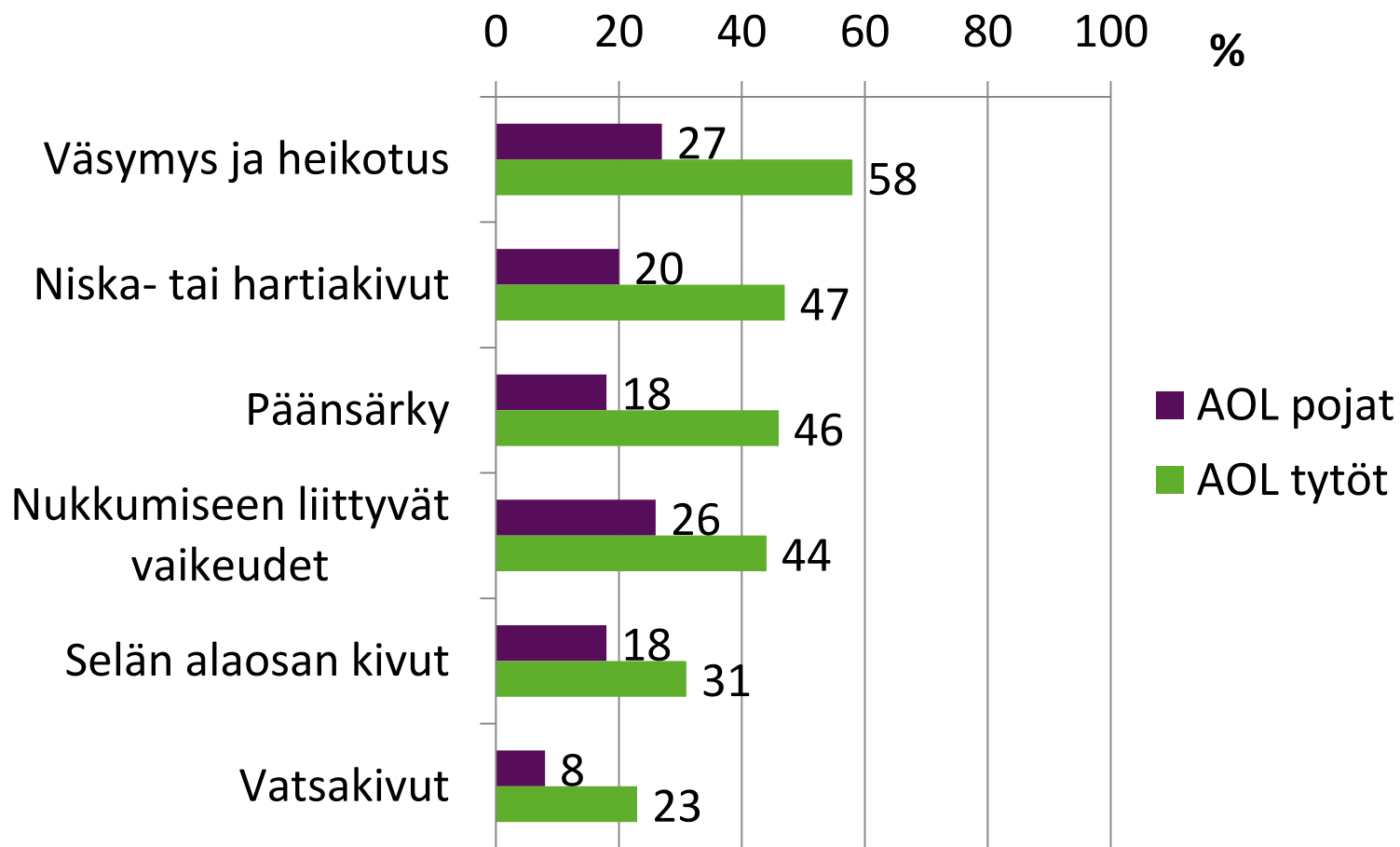
Eroja eri ryhmien välillä koetussa terveydessä

Keskimäärin 23 %
ammattiin opiskelevista
kokee terveydentilansa
keskinkertaiseksi tai
huonoksi

27 %, mikäli
äidillä vain
perustason
koulutus

46 %, mikäli
toimintarajoitteita

Hyväksi koetusta terveydentilasta huolimatta opiskelijat oireilevat runsaasti viikoittain

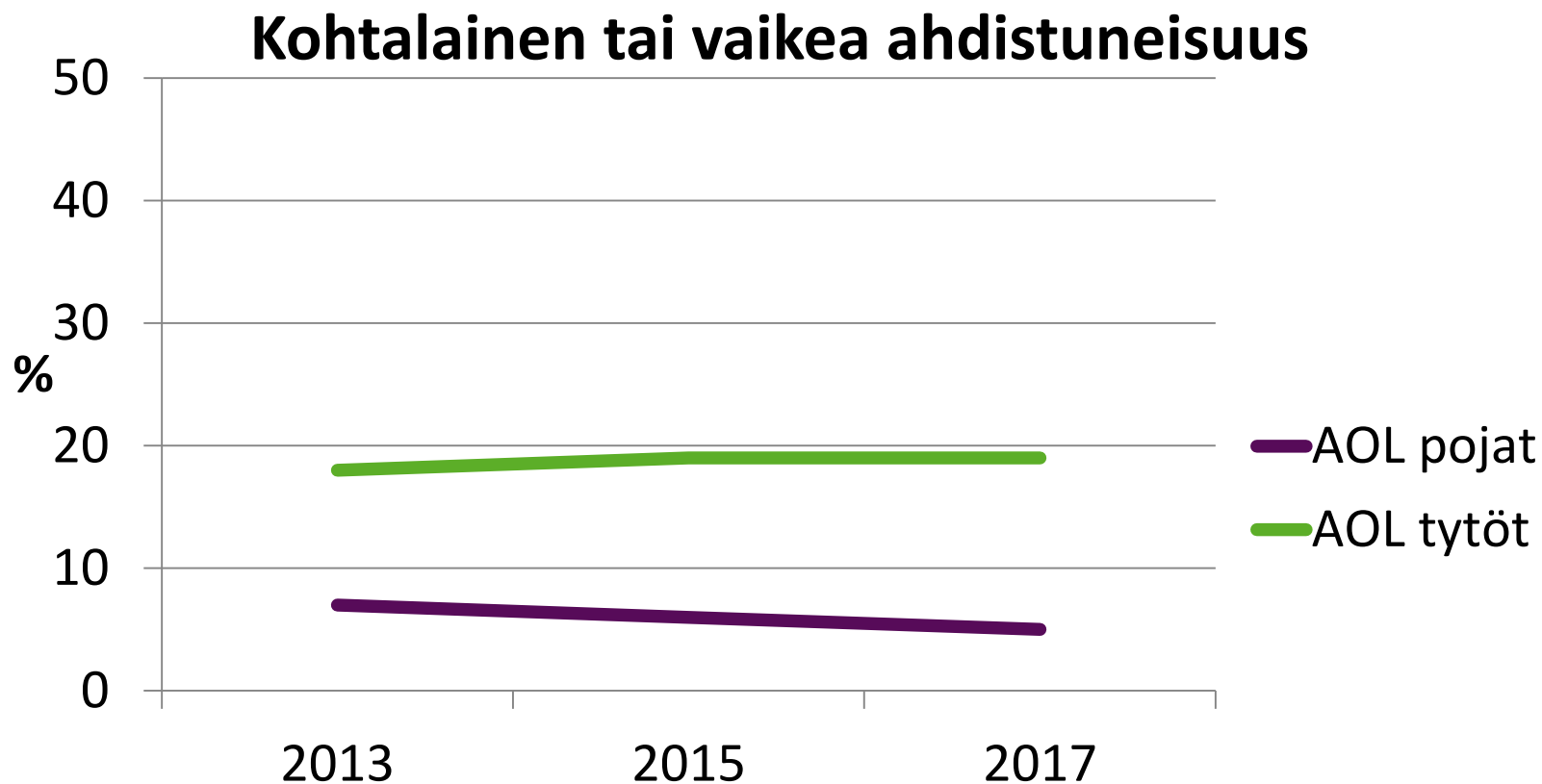
Toimintarajoitteisilla opiskelijoilla väsymysoireet ovat yleisiä

- Toimintarajoitteisista opiskelijoista noin 70 % kokee väsymystä viikoittain ja 40 % kokee väsymystä päivittäin

Ammattiin opiskelevilla vähemmän koulu-uupumusta lukiolaisiin verrattuna

- Ammattiin opiskelevista uupumusta kokee 10 % tytöistä ja 4 % pojista
- Lukioissa opiskelevista tytöistä 17 % ja pojista 8 % oli koulu-uupuneita

Mielen hyvinvointiin kiinnitettävä edelleen huomiota

THL: Kouluterveyskysely

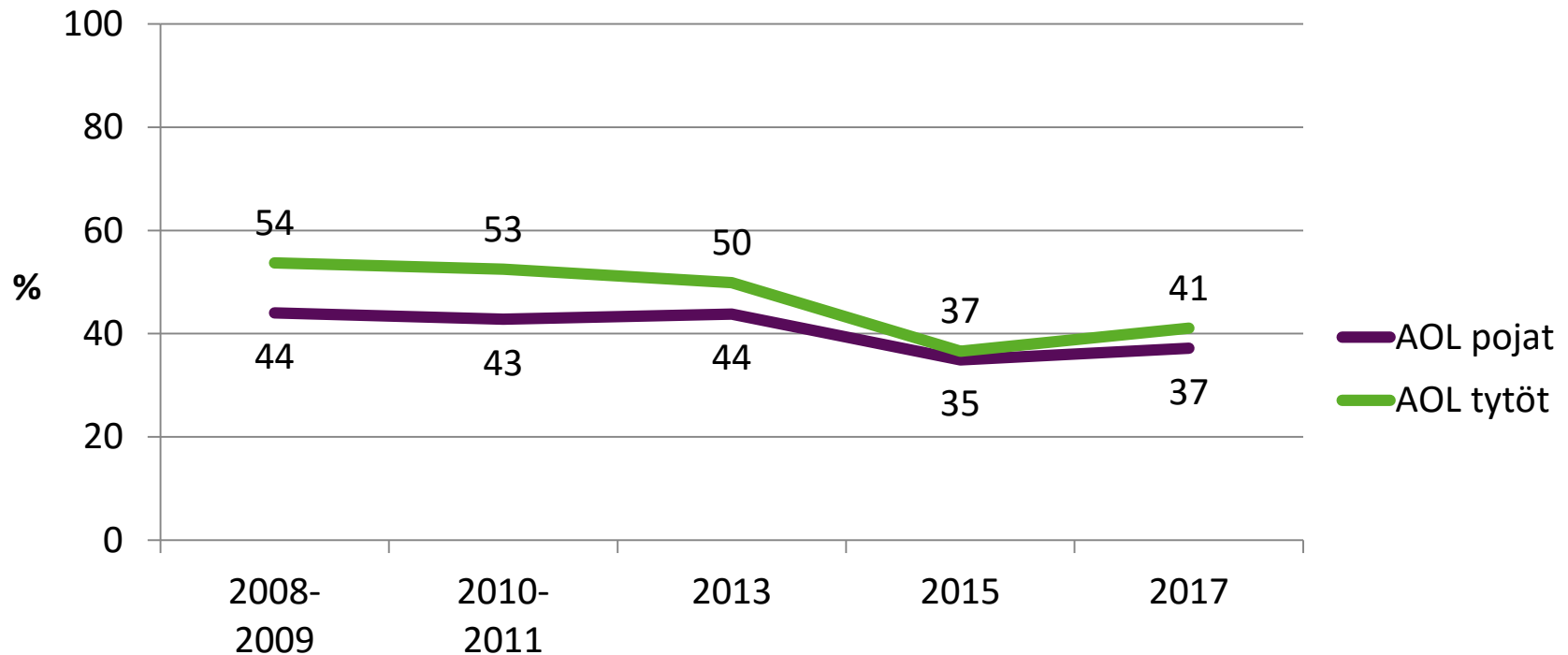
TERVEELLISET ELINTAVAT TUKEVAT OPISKELUKYKYÄ

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen ja varhaisen puuttumisen yhteiset kirjalliset käytännöt ovat laajasti käytössä

Myönteistä muutosta elintavoissa...

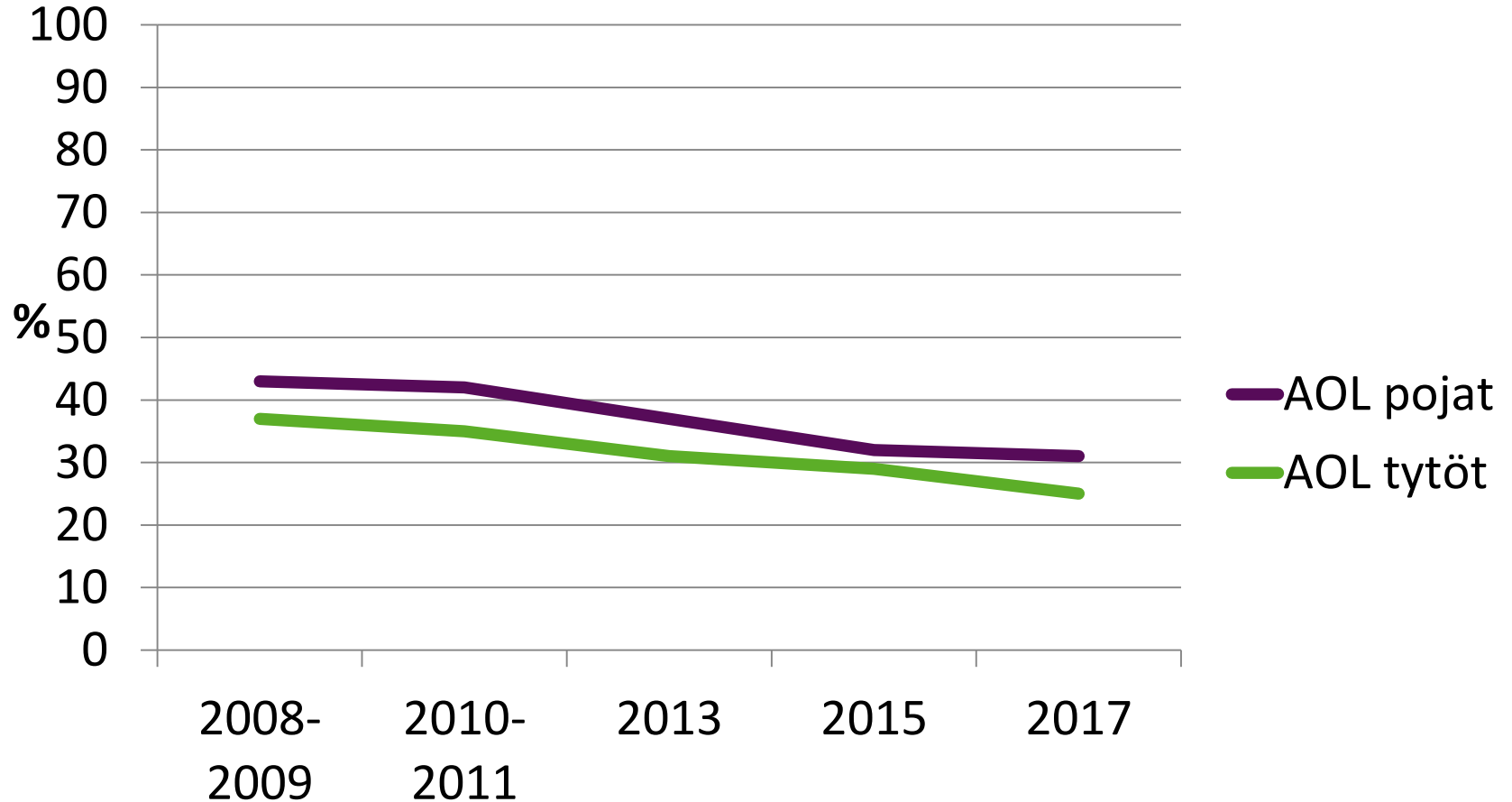
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa

THL: Kouluterveyskysely

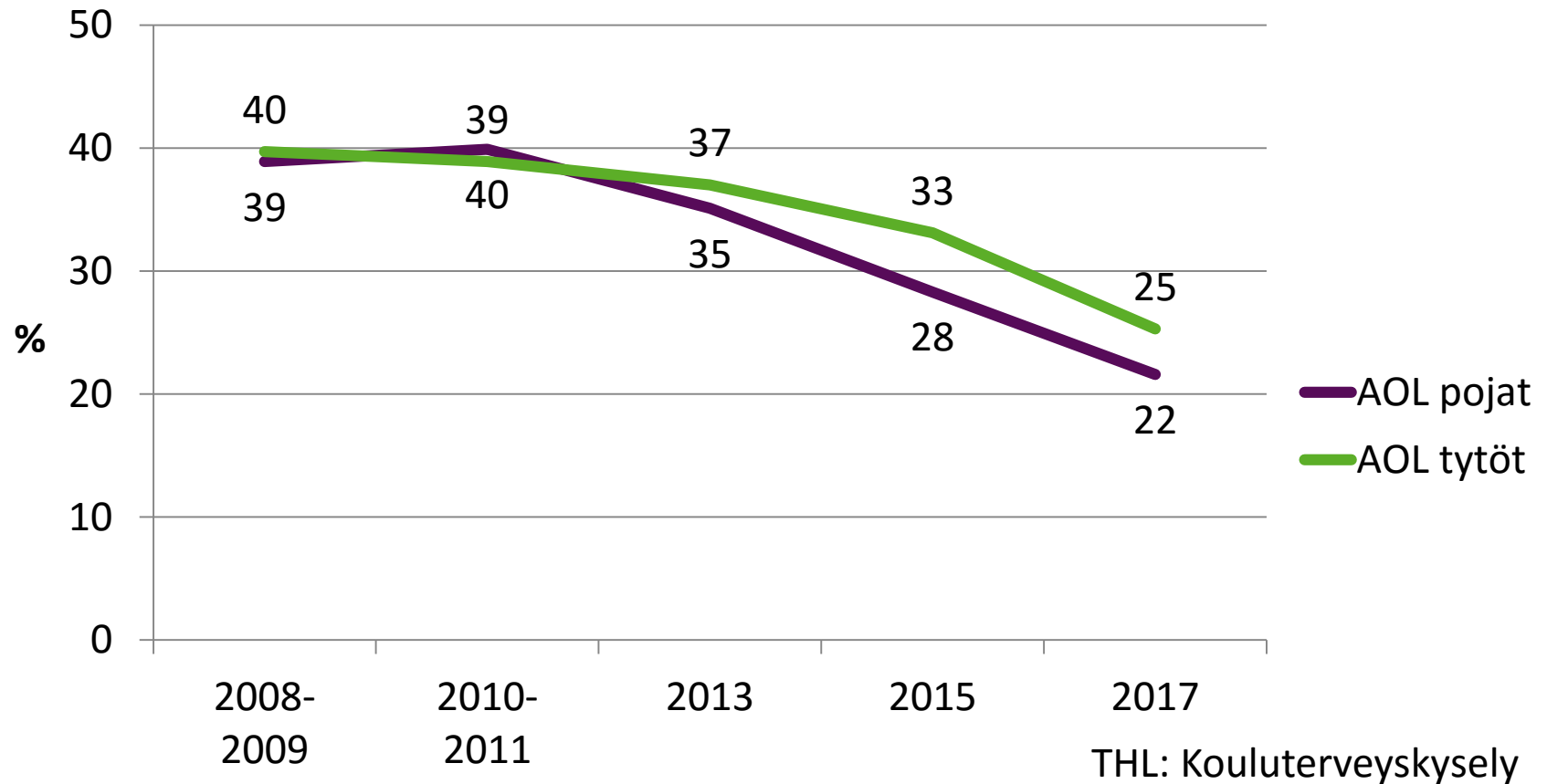
Humalahakuinen juominen vähentynyt

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa

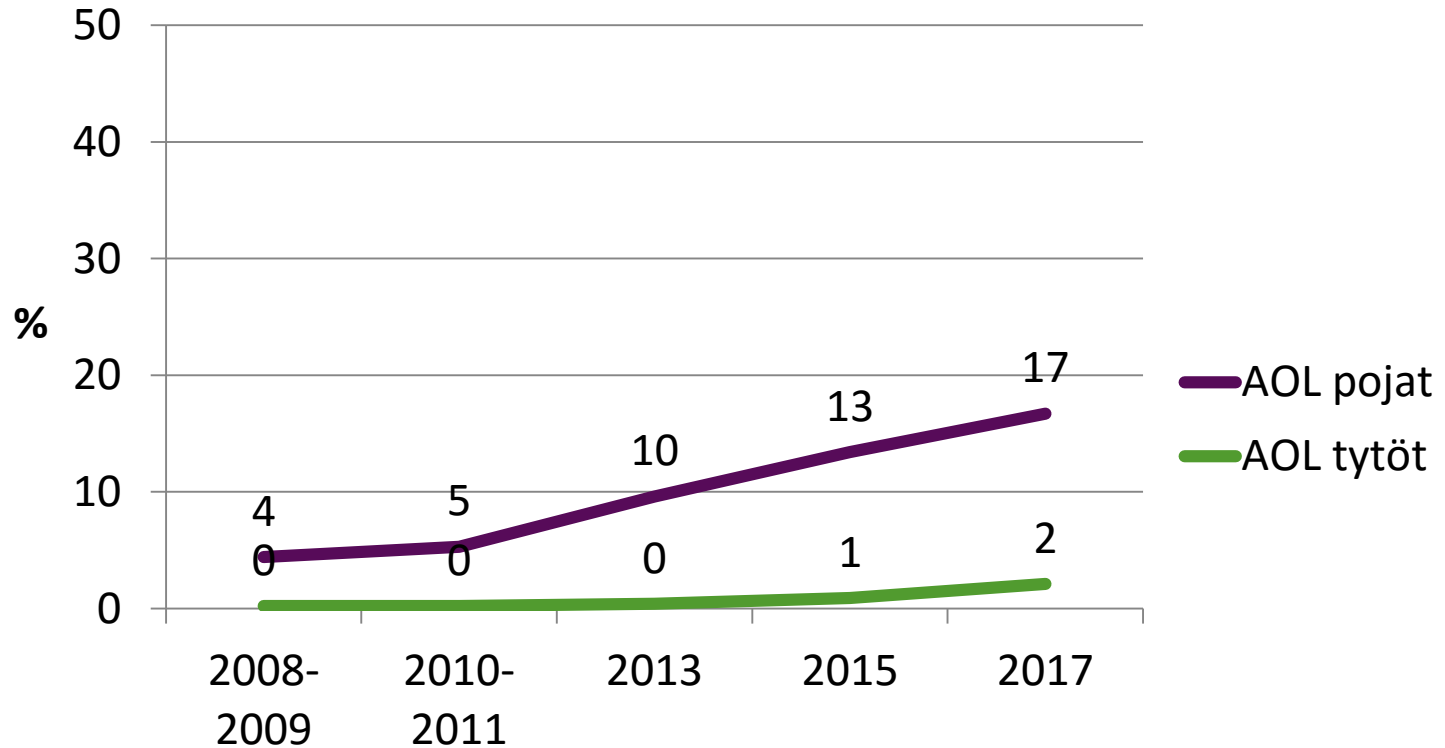
Myös päivittäinen tupakointi vähentynyt...

Tupakoi päivittäin

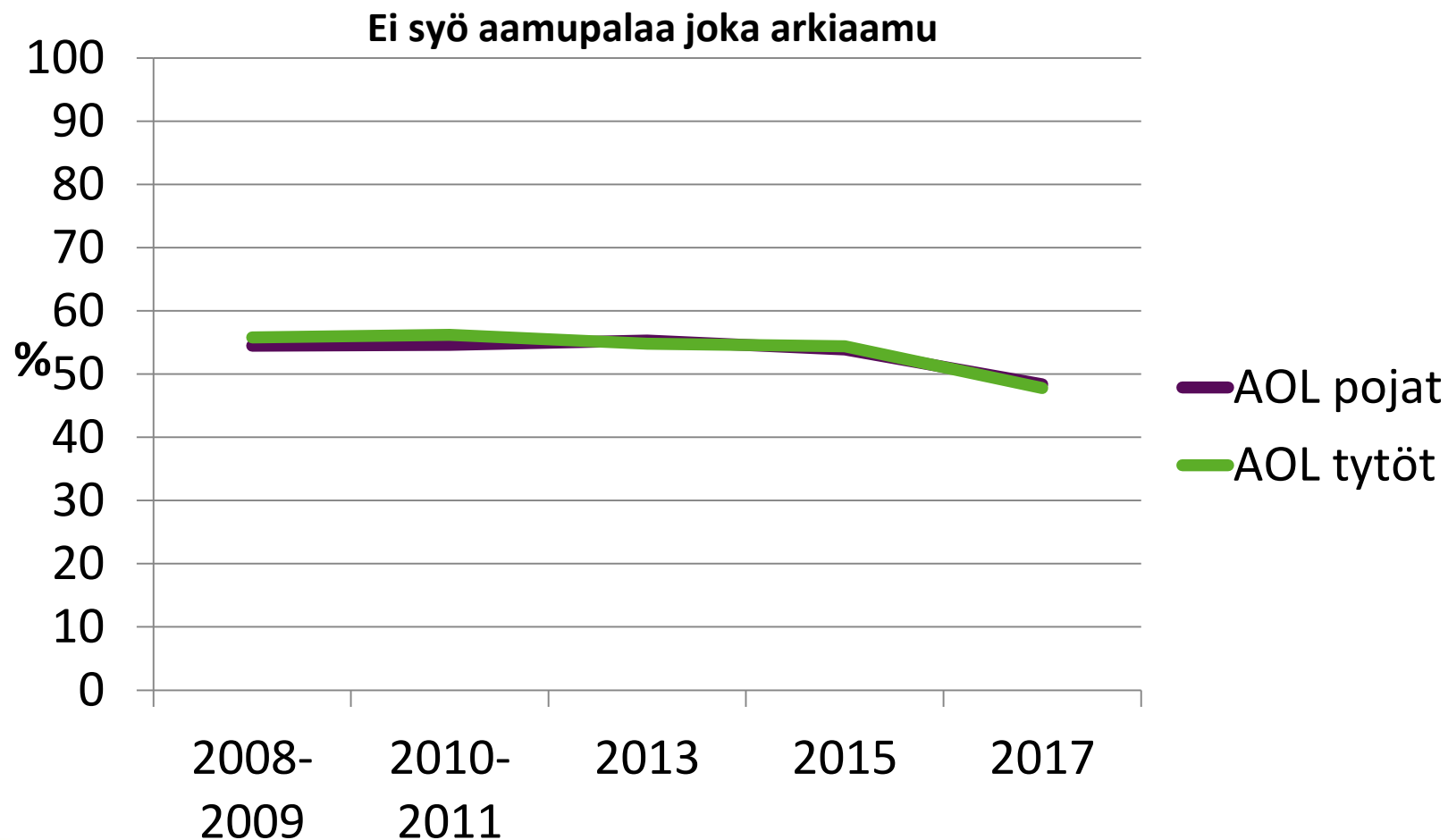
... mutta nuuskan käyttö kasvussa

Nuuskaa päivittäin

THL: Kouluterveyskysely

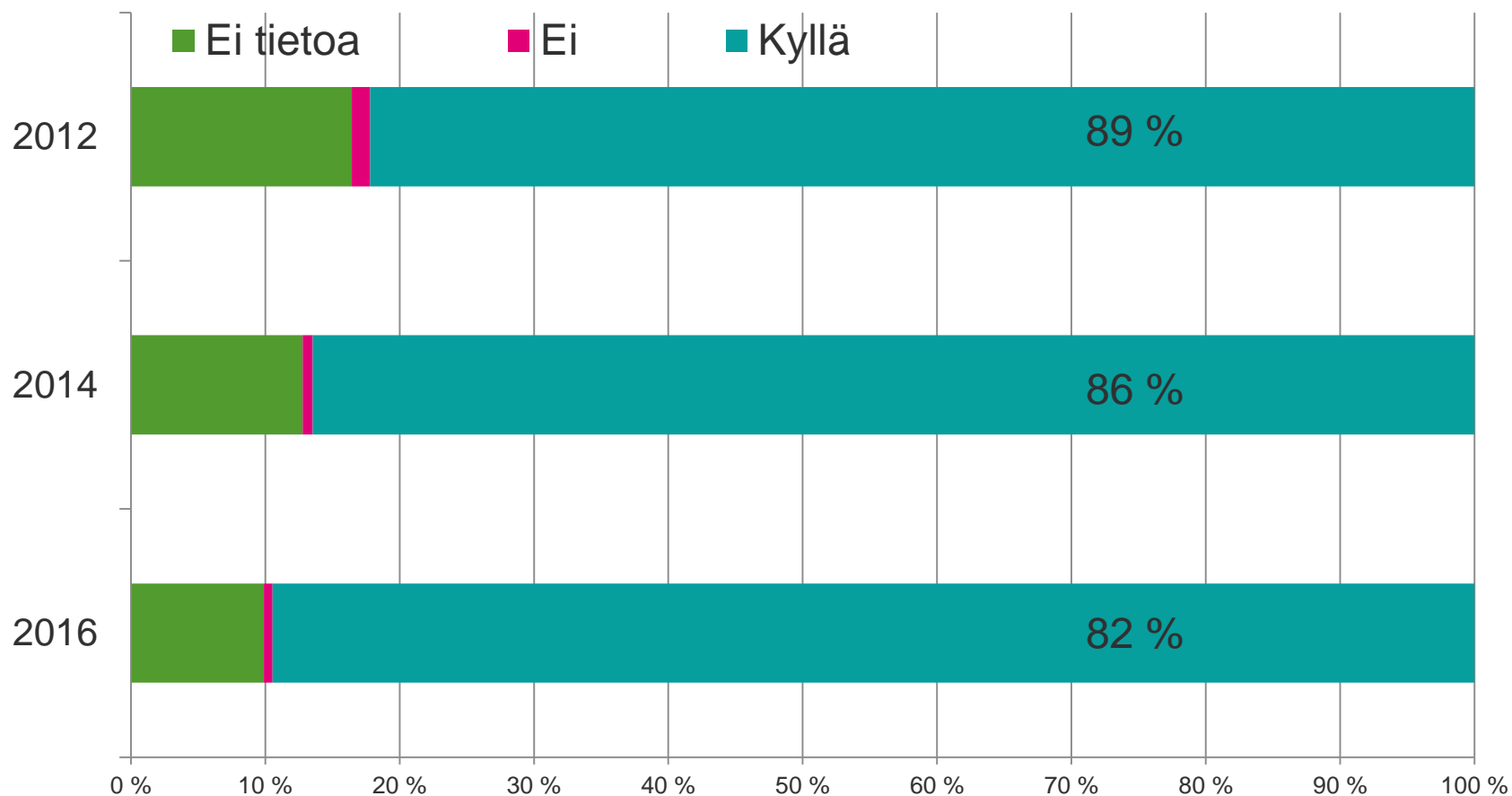
Noin puolet opiskelijoista syö päivittäin aamiaisen

Riittävä lepo opiskelukyvyn edellytyksenä

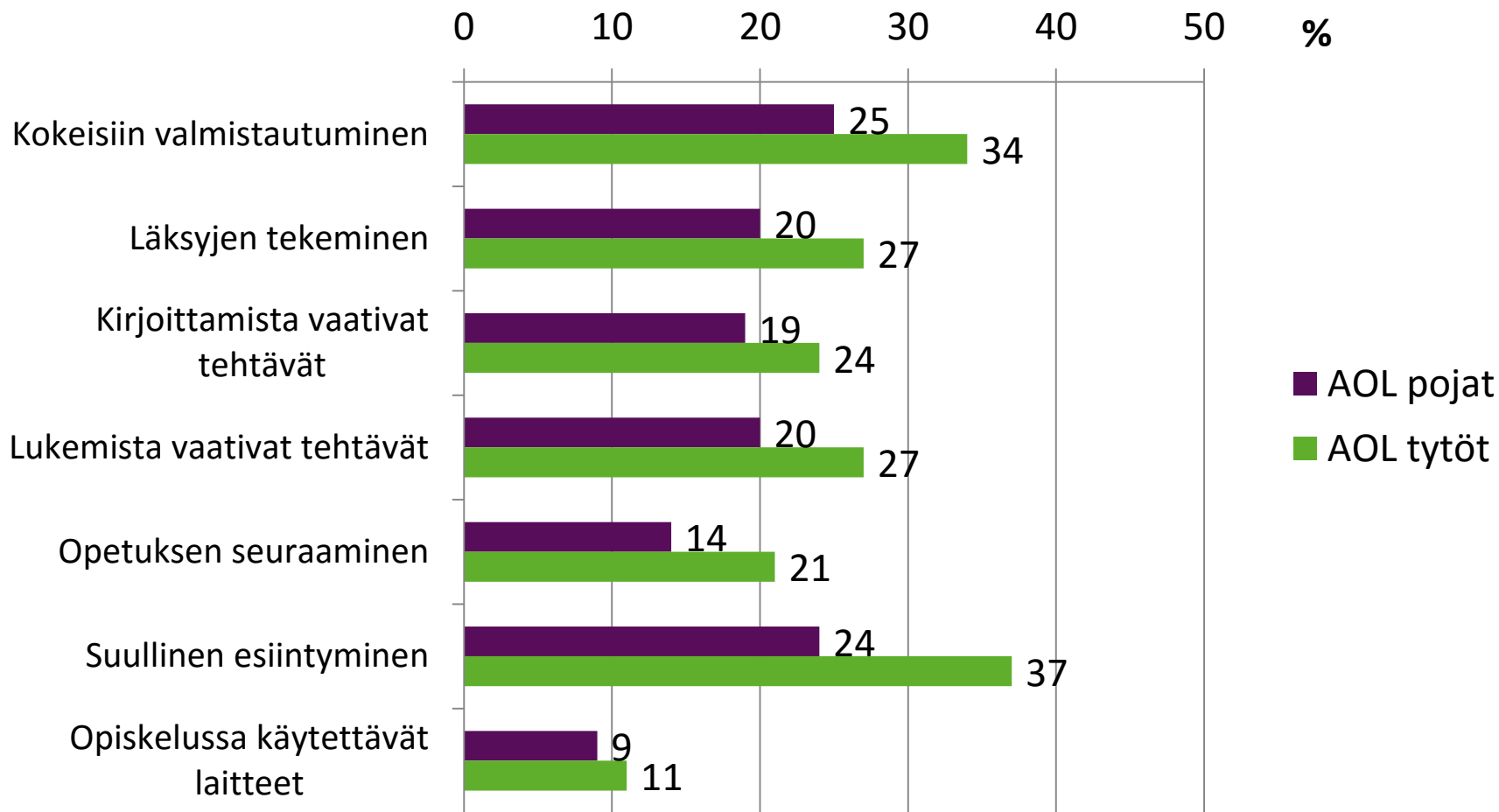
- Ammattiin opiskelevista lähes puolet nukkuu arkisin alle 8 h
 - Pojista 56 %
 - Tytöistä 44 %
- Opiskelijoista 19 % tekee opiskelun ohella palkallista työtä
 - Heistä 7 % työskentelee yli 10 h viikossa

Kouluruokailusuositusta noudatettu aterioiden järjestämisessä

OPIKSELUTAIIDOT JA KOUUSSA VIIHTYMINEN

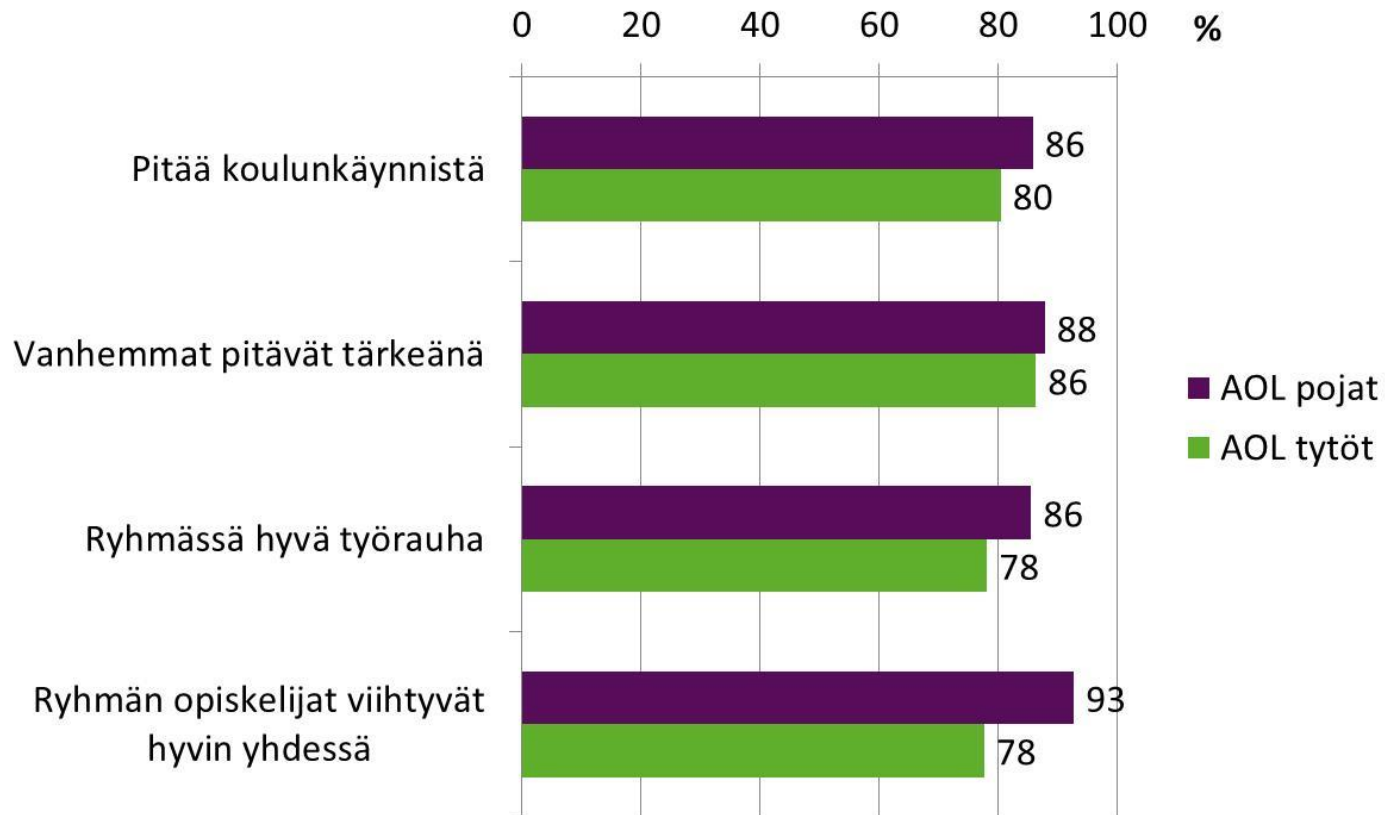
Ammattiin opiskelevilla monenlaisia opiskeluun liittyviä vaikeuksia

THL: Kouluterveyskysely 2017

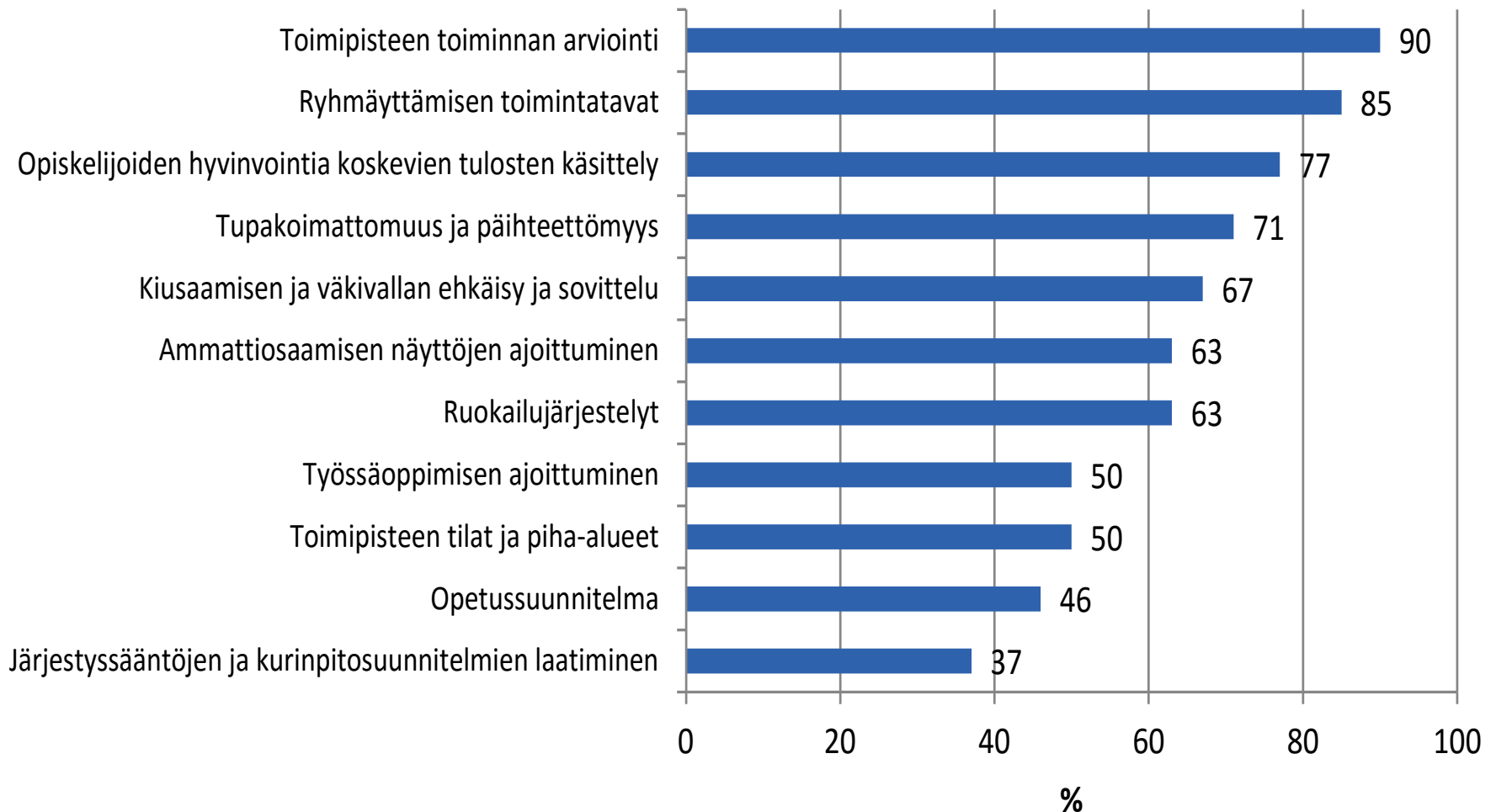
TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Opiskelijat viihtyvät hyvin koulussa

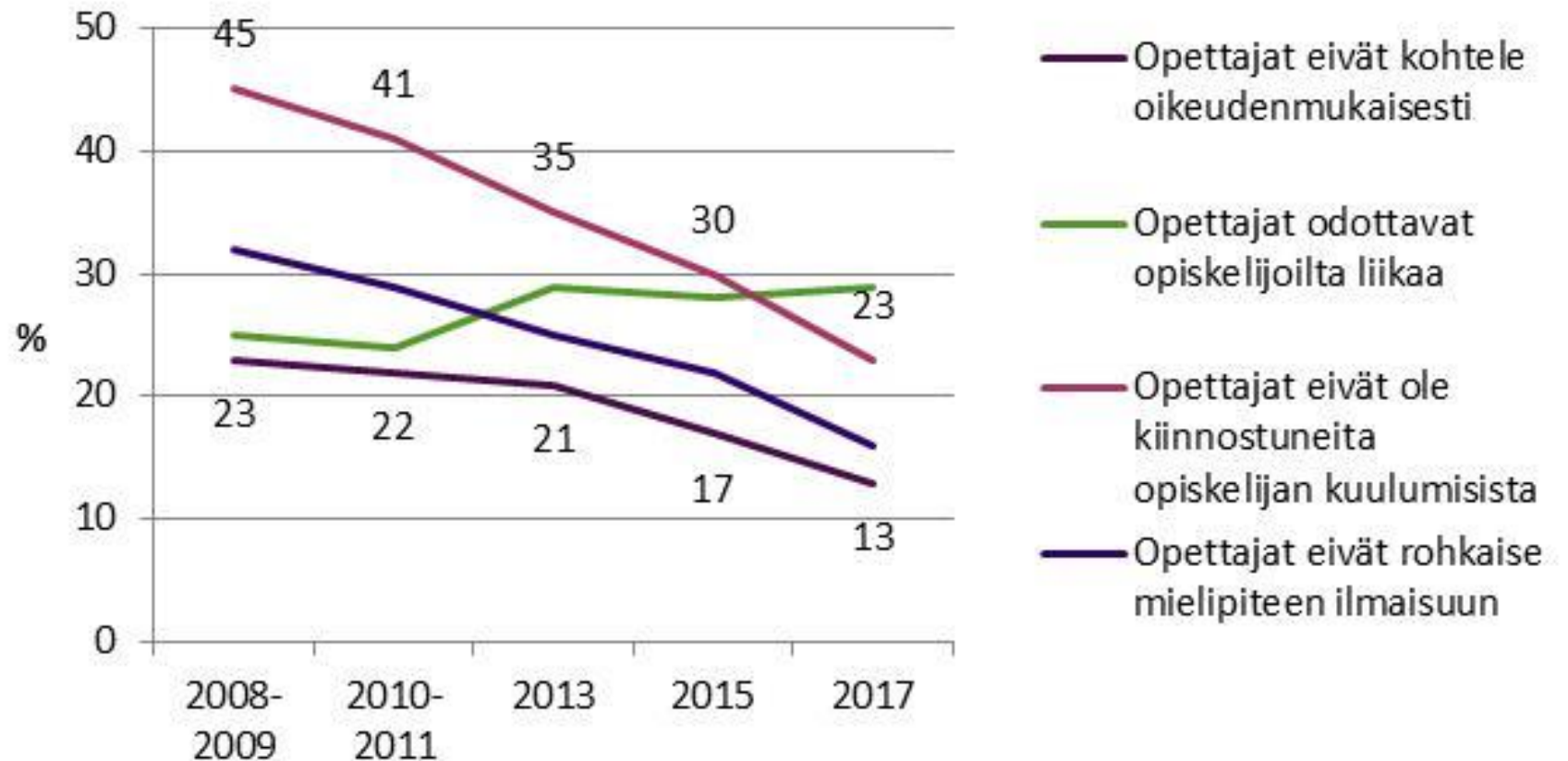

THL: Kouluterveyskysely 2017

Opiskelijoiden osallistuminen toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin lukuvuonna 2015–2016

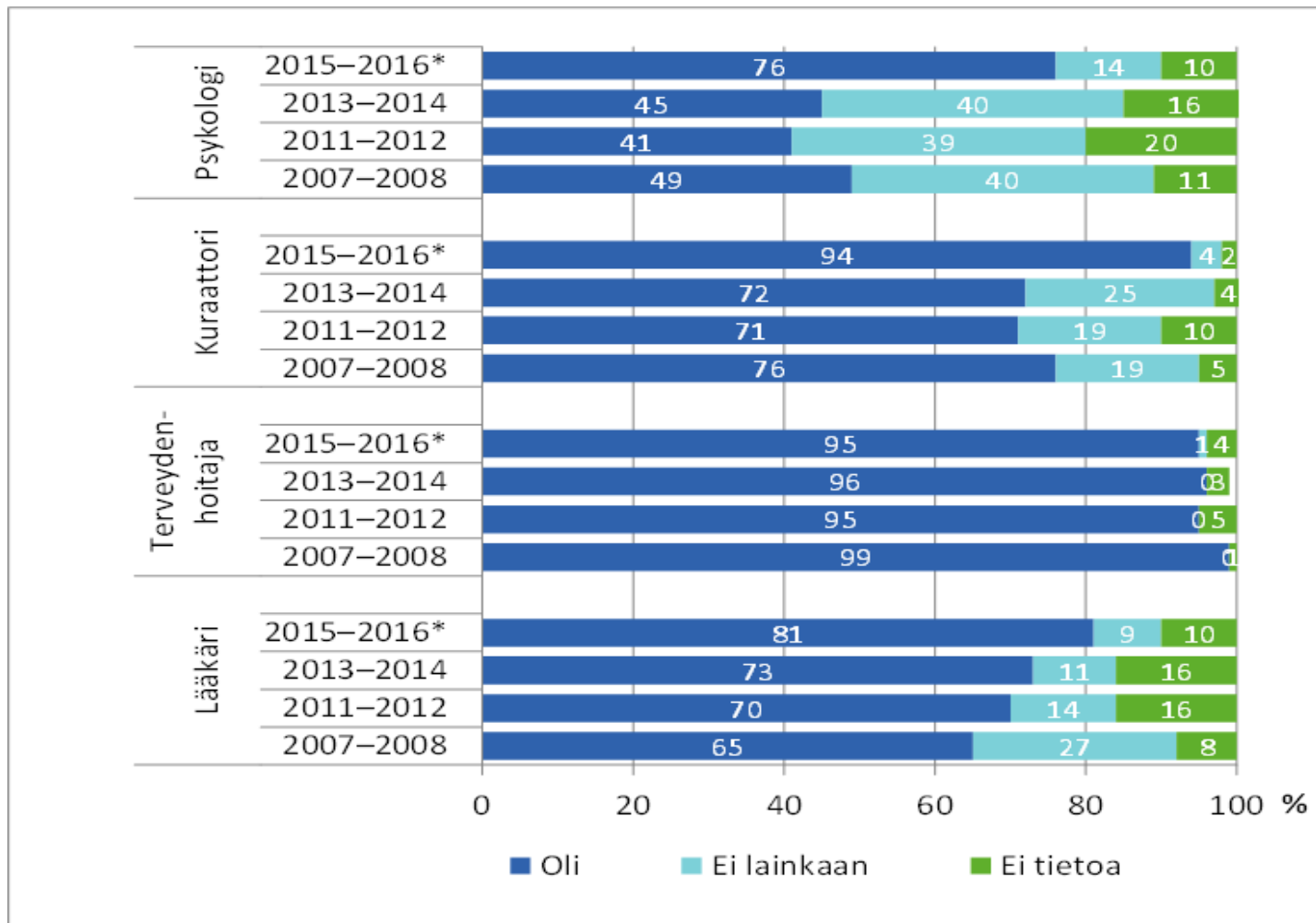
Osallisuus oppilaitoksissa parantunut edelleen

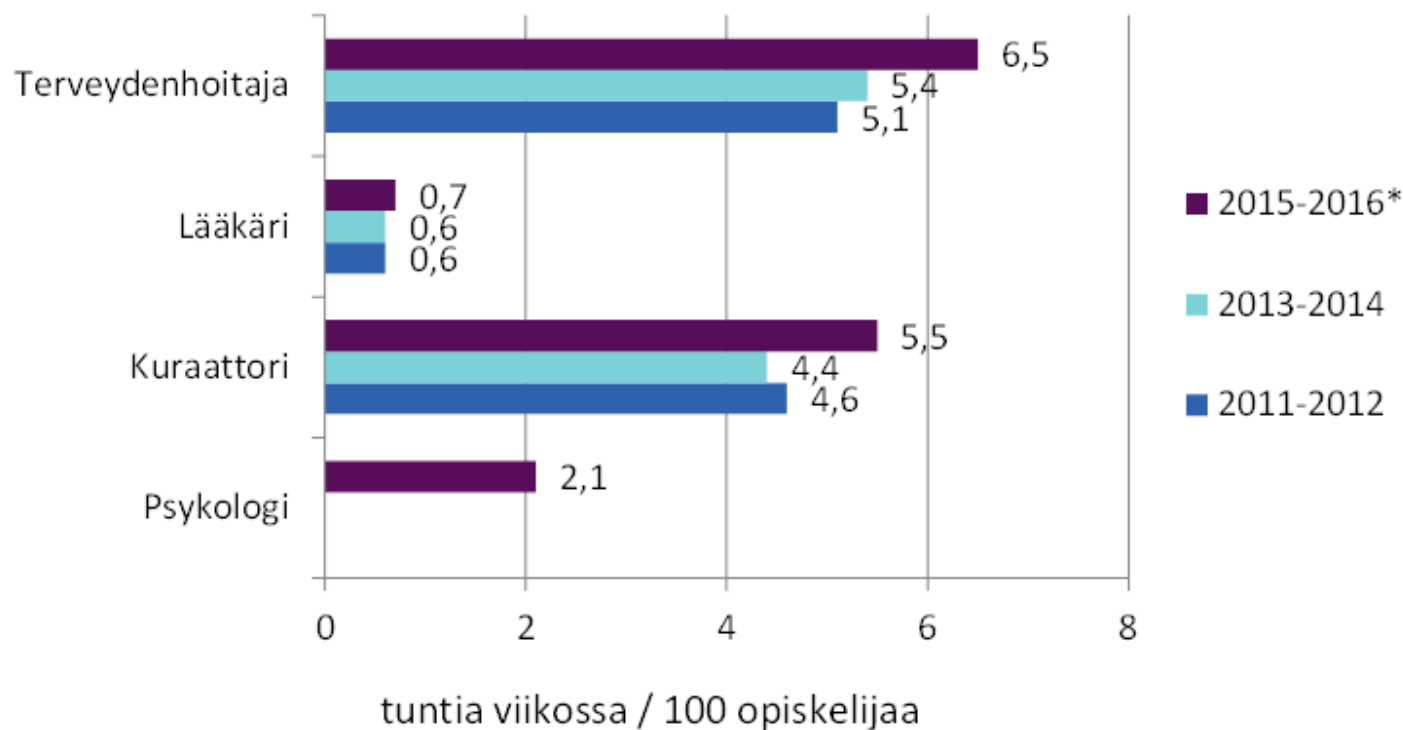
THL: Kouluterveyskysely

OIKEA-AIKAINEN AVUN JA TUEN SAANTI TURVATTAVA

Opiskeluhuoltopalvelut käytettävissä aiempaa useammin

Opiskeluhoitopalvelujen henkilöstön työpanokset ammatillisessa kasvaneet

Terveydenhoitajasuositus: 6,0 tuntia viikossa / 100 opiskelijaa

Lääkärisuositus: 1,2-1,4 tuntia viikossa / 100 opiskelijaa

Tyydyttämätöntä tuen tarvetta esiintyy jonkin verran

- 10 % opiskelijoista ei ole saanut tukea ja apua hyvinvointiin kouluterveydenhoitajalta, vaikka olisi tarvinnut
 - 16 % ei ole saanut tukea koululääkäriltä
 - 28 % ei ole saanut tukea psykologilta
 - 22 % ei ole saanut tukea kuraattorilta
 - 15 % ei ole saanut tukea opettajalta
- 86 % mahdollisuus keskustella jonkun kanssa mieltä painavista asioista

Yhteenveto

- Opiskeluhoolto avainasemassa opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämisessä
 - Osa opiskelijoista tarvitsee fyysisten ja psyykkisten voimavarojen vahvistamista: erityistä huomioita kiinnitettävä näiden opiskelijoiden tunnistamiseen
 - Opiskelutaitojen lisääminen
 - Yhteisöllisyys ja vuorovaikutus parantuneet edelleen. Tätä myönteistä kehittämissuuntaa on jatkettava
 - Opiskelijoille tulee tarjota riittävästi tukea hyvinvointiin – jokaisella opiskelijalla tulisi olla joku, jonka kanssa keskustella mieltä painavista asioista

Teemme yhdessä lasten, nuorten ja perheiden hyvää arkea. Lähellä.

Lapsi- ja
perhepalveluiden
muutosohjelma

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

- Muutosohjelman tavoitteena on lapsen, nuoren ja perheen hyvä arki. Kaikkien toimijoiden yhteistyöllä tuomme tarpeeseen sopivaa, oikea-aikaista, yksilöllistä neuvontaa, ohjausta, tukea ja hoitoa lapsille, nuorille ja monimuotoisille perheille. Tuemme vanhempia heidän tärkeässä tehtävässään.

Lapsen oikeuksiin ja tietoon perustuva toimintakulttuuri

- Yhdessä kohti lapsiystävällistä kuntaa ja maakuntaa.
- Paremmalla tiedolla parempia päätöksiä. Perustamme työmme lapsen ihmisoikeuksiin.

